

DIISOKYANÁTY NA PRACOVIŠTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY

Právní předpisy: [NAŘÍZENÍ KOMISE \(EU\) 2020/1149 ze dne 3. srpna 2020, kterým se mění příloha XVII nařízení Evropského parlamentu a Rady \(ES\) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek, pokud jde o diisokyanáty](#)

Přímo účinné, není nutná implementace do právního systému České republiky.

Účinnost: 24.8.2023.

ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ

Výrobky obsahující diisokyanáty se nesmí používat s výjimkou:

1. obsahují méně než 0,1 hmotnostního % diisokyanátu,
2. zaměstnavatel zajistí odbornou přípravu pracovníků v rozsahu stanoveném v příloze XVII nařízení ES č. 1907/2006.

NEBEZPEČÍ

Uvedeno v bezpečnostním listu ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti

H315 Dráždí kůži.

H317 Může vyvolat alergickou kožní reakci.

H319 Způsobuje vážné podráždění očí.

H332 Zdraví škodlivý při vdechování.

H334 Při vdechování může vyvolat příznaky alergie nebo astmatu nebo dýchací potíže.

H335 Může způsobit podráždění dýchacích cest.

H351 Podezření na vyvolání rakoviny.

H373 Může způsobit poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.

popřípadě H222-229 kvůli hořlavosti.

Riziko hrozí pouze při zpracovávání. Po vytvrzení a vychladnutí už nebezpečné nejsou.

PŘÍKLADY LÁTEK A VÝROBKŮ, KTERÉ OBSAHUJÍ DIISOKYANÁTY

Diisokyanáty jsou výchozími látkami pro výrobu měkkých a tvrdých polyuretanů, polyuretanových pěn, lepidel a nátěrových hmot. Používají se především ve stavebnictví.

- montážní pěny,
- lepidla
- tmely,
- penetrační nátěry,
- nátěrové hmoty,
- těsnící materiály a kompozitní výrobky.

DIISOKYANÁTY NA PRACOVIŠTI

VÝROBCE NEBO TEN, KDO UVÁDÍ VÝROBEK NA TRH

Výrobce nebo ten, kdo uvádí výrobek na trh po 24.2 2022 může uvést na trh látku, která obsahuje více než 0,1 hmotnostního % diisokyanátu pouze pokud:

- zajistí, aby příjemce látky dostal informace potřebné ke školení pracovníků, kteří používají diisokyanáty,
- uvede na obalu: „Ode dne 24. srpna 2023 se pro průmyslové nebo profesionální použití vyžaduje odpovídající odborná příprava.“

UŽIVATEL

Platí výhradně pro profesní použití, „domácího“ se netýká.

1. Odborná příprava zaměstnanců

Zajistit školení zaměstnanců, kteří pracují s výrobky obsahujícími diisokyanáty nad 0,1% a zaměstnanců, kteří práce řídí.

1. Forma - prezenční nebo [e-learning](#).
2. Provádí odborně způsobilá osoba v prevenci rizik podle [§ 9 zákona č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci](#).
3. Přístup k informacím (popř. ke školení) poskytuje výrobce nebo ten, kdo uvádí výrobek na trh – zpravidla na obalu.

2. Kategorizace prací

Do druhé kategorie se zařazuje práce, při níž jsou pracovníci exponováni chemickou látkou s H větou H334 nebo H317, pokud práce s nimi nenáleží podle výsledků komplexního hodnocení expozice osob do kategorie vyšší. [Čl.2 vyhlášky č. 432/2003 Sb.,](#)

3. Hodnocení zdravotního rizika

Provést hodnocení zdravotního rizika a přijmout minimální opatření pro práci s chemickými látkami a jejich směsmi podle [§ 10 – 12 nařízení vlády č. 361/2007 Sb.](#)

4. Zdravotní prohlídky

1. Práce s isokyanáty představuje profesní riziko podle [čl. 2.21. části II, přílohy vyhlášky č. 79/2013 Sb.](#)
2. Zdravotní prohlídka se provede poprvé za 3 měsíce po nástupu k výkonu práce a dále 1x za 12 měsíců.

5. Poskytování OOPP

Uvedeno v bezpečnostním listu ODDÍL 8: Omezování expozice/osobní ochranné prostředky a v dokumentaci BOZP – směrnice pro poskytování OOPP. Obvykle:

1. ochranné brýle nebo štít,
2. ochranný pracovní oděv a boty,
3. ochranné rukavice –pozor, nesmí být latexové,
4. ochrana dýchacích cest pokud možné zajistit dostatečné odvětrání nebo odsávání.

DIISOKYANÁTY NA PRACOVIŠTI

6. Identifikace a hodnocení rizik

Pro každou práci s diisokyanáty musí být identifikována a vyhodnocena konkrétní rizika s určením ochranných opatření a vyhodnocením úrovně a účinnosti stávajících ochranných opatření a bezpečnostních pokynů. Týká se i občasných prací a prací na dočasných pracovištích.

7. Zakázané práce

Práce s diisokyanáty jsou zakázané mladistvým pracovníkům.

§ 5 odst. 1 písm. f) bod 5. vyhlášky č. 180/2015 Sb. o zakázaných pracích a pracovištích.

DIISOKYANÁTY NA PRACOVIŠTI

CHECKLIST – PRÁCE S DIISOKYANÁTY

Je zpracován seznam všech výrobků, které obsahují diisokyanáty více než 0,1%?

- ANO
 NE

Je zpracován seznam prací, při kterých se používají výrobky, obsahující diisokyanáty – polyuretanové pěny, tmely, barvy apod.?

- ANO
 NE

Jsou zpracovány pracovní postupy?

- ANO
 NE

Byli s pracovními postupy dotčení zaměstnanci prokazatelně seznámeni?

- ANO
 NE

Je sestaven seznam pracovníků, kteří s diisokyanáty přijdou během zpracování do styku?

- ANO
 NE

Jsou k dispozici bezpečnostní listy pro všechny výrobky obsahující diisokyanáty?

- ANO
 NE

Byli s bezpečnostními listy dotčení zaměstnanci prokazatelně seznámeni?

- ANO
 NE

Jsou bezpečnostní listy volně přístupné dotčeným zaměstnancům?

- ANO
 NE

Jsou vyhodnocena rizika pro všechny pracovní činnosti s diisokyanáty? Včetně občasných prací, údržby, oprav apod.?

- ANO
 NE

Byli s riziky dotčení zaměstnanci prokazatelně seznámeni?

- ANO
 NE

Jsou poskytovány OOPP ve shodě s oddílem 8: Omezování expozice/osobní ochranné prostředky, bezpečnostního listu?

- ANO
 NE

DIISOKYANÁTY NA PRACOVIŠTI

Jsou exponovaní zaměstnanci zařazeni minimálně do kategorie druhé pro faktor pracovních podmínek chemické látky?

- ANO
 NE

Obsahuje vstupní zdravotní prohlídka u exponovaných zaměstnanců faktor pracovních podmínek chemické látky?

- ANO
 NE

Jsou u exponovaných zaměstnanců prováděny zdravotní prohlídky poprvé za 3 měsíce po nástupu k výkonu práce a dále vždy 1x za 12 měsíců?

- ANO
 NE

Je provedena odborná příprava dotčených zaměstnanců pro práci s diisokyanáty v rozsahu odpovídajícím příloze 17, nařízení REACH?

- ANO
 NE

Je provedeno hodnocení zdravotního rizika a stanovena minimální opatření podle § 10 - 12, nařízení vlády č. 361/2007 Sb.?

- ANO
 NE

Jsou práce s diisokyanáty zařazeny jako zakázané práce pro mladistvé?

- ANO
 NE
 NETÝKÁ SE

Označte zaškrtnutými políčky "ANO" nebo "NE" podle toho, zda daná činnost byla provedena nebo splňuje daná kritéria.